

STORTINGET

Representantforslag 59 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Silje Hjemdal og Himanshu Gulati

Dokument 8:59 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Silje Hjemdal og Himanshu Gulati om å unnta lommeaskebegeer fra oppstillingsforbudet i tobakkskadeloven

Til Stortinget

Bakgrunn

Sigarettsneiper skiller seg fra andre avfallsstrømmer ved at de brenner på det tidspunktet man gjør seg av med dem. De kan dermed utgjøre en brannfare dersom de kastes i vanlige avfallsbeholdere. En konsekvens av dette er at sigaretsneiper er blant de avfallstypene man oftest finner på strender, i parker, på utendørskonserter og andre steder der mange mennesker ferdes.

Sigarettsneiper består i hovedsak av plast: sigarettfiltre er laget av cellulose-acetat, en bioplast avledet fra tremasse, med en nedbrytningstid på mellom 1 måned og 15 år ifølge FNs miljøprogram (UNEP). Sneiper utgjør en vesentlig del av verdens plastforsøpling og omfattes av EUs engangsplastdirektiv som nå er under implementering i Norge.

Den norske tobakkskadeloven har siden 2010 inneholdt et forbud mot synlig oppstilling av tobakksvarer og tobakksutstyr på utsalgssteder. Eksempler på tobakksutstyr er piper, sigarettpapir og askebegeer.

Dagens Næringsliv har tidligere skrevet om gründerne bak selskapet Sneipfritt, som utviklet en type lommeaskebegeer for å forhindre at folk slenger sneiper på gaten. Det er et askebegeer som er tett, slukker sigaret-

ten for deg, som ikke avgir lukt, og som enkelt kan puttes i lommen og tømmes i vanlig avfall senere. Ettersom slike lommeaskebegeer faller innunder definisjonen «tobakksutstyr», må de imidlertid skjules bak forheng og disk i likhet med andre tobakksvarer. NRK omtaler i en artikkel at Plastpiratene, som ønsker å dele ut gratis lommeaskebegeer, forsøkes hindret av Helsedirektoratet. Loven forbyr nemlig Plastpiratene å markedsføre organisasjonens gratis lommeaskebegeer. Det at disse deles ut gratis for å bekjempe plastforsøpling ansees også som ulovlig.

Når produktet ikke kan vises frem eller deles ut, er det vanskelig å få kundene til å kjøpe produktet. Konsekvensen er at røykere ikke er bevisste på at denne løsningen finnes, samt at produktet ikke kommer i salg, da ingen butikker ønsker å bruke verdifull hylleplass på varer det ikke er omsetning på. Oppstillingsforbudet for lommeaskebegeer blir dermed et direkte hinder for bekjempelsen av plastforsøpling.

Forslagsstillerne mener at alle gode krefter må tas i bruk for å begrense plastforsøpling. Fra et miljøperspektiv virker det kontraproduktivt å forby synlig oppstilling i butikk av en vare hvis eneste formål er å forhindre forsøpling og hindre at plastprodukter havner i naturen der de kan gjøre skade på dyreliv.

Forslagsstillerne stiller seg også undrende til at man i dag kan kjøpe askebegeer i krystall, metall eller plast som er åpent utstilt i varemagasinet og møbelbutikker, samtidig som lommeaskebegeer i dagligvarehandelen omfattes av et oppstillingsforbud.

Kampen mot sigarettene vinnes ikke ved å frata røykere som ønsker å opptre miljøvennlig, tilgang på et produkt som muliggjør mer miljøvennlig atferd.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

Stortinget ber regjeringen unnta lommeskebeger fra oppstillingsforbudet i tobakksskadeloven.

6. desember 2022

Silje Hjemdal

Himanshu Gulati